

DO NAŠEG PONOVRNOG SUSRETA

LESLI PIRS

Prevela
Milica Cvetković

 Laguna

Naslov originala

Lesley Pearse

TILL WE MEET AGAIN

Copyright © Lesley Pearse, 2002

Translation Copyright © 2005 za srpsko izdanje, LAGUNA

*Svim roditeljima
koji su izgubili dete
obolelo od meningitisa.
Saosećam sa svima vama.*

IZJAVE ZAHVALNOSTI

Zahvaljujem dvojici divnih ljudi, bez čije pomoći i podrške nikad ne bih mogla da napišem ovu knjigu: inspektoru Džonatanu Muru, koji mi je omogućio podatke o policijskim istražnim postupcima, i Džonu Robertsu, kriminalističkom advokatu iz Bristola, koji mi je pružio uvid u svet zakona. Obojica ste mi štedro pružali pomoć, hrabрили me i podržavali kada mi je bilo najpotrebnije. Uživala sam u vašoj duhovitosti, skromnosti i strpljenju. Blagosloveni bili. Za bilo kakav previd ili omašku kriva sam samo ja, a ne i vi, a opravdanje mi je to što nisam mogla ni da očekujem da ću prikupiti vaše celokupno iskustvo i ogromno znanje ako se ne stavim u vaš položaj na mesec ili dva. Ako se neka čitateljka zaljubi u detektiva inspektora Roja Longhersta iz moje knjige, to će biti zato što su me za njega nadahnule ove dve duše od ljudi.

Zahvaljujem Harijet Evans, mom lektoru u kući *Pengvin buks*. Nikako ne shvatam kako neko tako mlad može da poseduje toliko mudrosti i diplomatije. Moram da kažem da sam ne jednom, s gađenjem, pobacala tvoje beleške po sobi ili kazala: „Ma šta ona zna!“ Ali ti znaš. Ti si pametna, intuitivna, blage naravi i zadovoljstvo je raditi s tobom. Hvala ti, Hari, i to ne samo na tvom stručnom radu na lekturi, već i na utesi kada sam bila nesigurna u sebe i na silnom smehu sve vreme.

Konačno, naročito zahvaljujem Laboratoriji za meningitis „Spencer Dejman“ u Bristolu što mi je pružila neprocenjiva obaveštenja o meningitisu. Pošto bakterija meningokokus B i dalje predstavlja ozbiljnu pretnju društvu širom zemlje, rad ove plemenite dobrotvorne ustanove na obezbeđivanju fondova za istraživanje i razvoj vakcina protiv meningitisa i srodnih bolesti od presudne je važnosti. Ukoliko biste vi želeli da pomognete u prikupljanju novca ili da date prilog ovoj dobrotvornoj ustanovi, molim vas da se obratite na adresu *The Spencer Dayman Meningitis Laboratories, 25 Cleevewood Road, Dornend, Bristol BS16 2SF*.

PRVO POGLAVLJE

Oktobar 1995. godine

Kada se čulo kako se otvaraju vrata s ulice, Pamela Parks je podigla pogled s knjige zakazivanja. Bilo je četvrt do deset u četvrtak pre podne i čekaonica je bila puna pacijenata. Na svoj užas, videla je da ulazi ona zapuštena žena koja je mnoge dane provodila sedeći na klupi trga ispred medicinskog centra.

Pamela nije bila trpeljiva osoba. U svojoj četrdeset petoj godini, sa dvoje odrasle dece, dičila se vitkom figurom, elegancijom i efikasnošću. Nije imala vremena ni za koga ko nije u skladu s njenim strogim nazorima. A svakako nije imala nimalo vremena za ovu ženu koju je jedna od bolničarki nazvala „Vini“. Taj nadimak su svi prihvatili jer su je često vidali kako se naliva iz flaše nekim jeftinim vinom, pa su zaključili da je bivši pacijent neke mentalne institucije koga su, bez odgovarajućeg nadzora, pustili u zajednicu.

Napolju je lila kiša, a Vini je zastala na otiraču kod vrata i sklonila mokru kosu, nalik metli, s podbulog, crvenog lica. Preko kratkog kaputa imala je iscepanu providnu kabanicu, a na nogama stare platnene patike.

Cepteći od besa, Pamela je otvorila klizni prozorčić na prijavnom pultu. „Ne možete da ulazite ovamo“, doviknula je. „Ni da biste se sklonili od kiše, ni da biste išli u naš toalet. Čistite se, inače ću pozvati policiju.“

Vini nije reagovala, već je skinula plastičnu kabanicu i okačila je na klin uz vrata. Van sebe što žena ne obraća pažnju na nju, Pamela se nagnula preko pulta da bi bolje videla šta ona to radi. Učinilo joj se da vadi nešto iz džepa kaputa.

„Rekoh, ne možete da ulazite ovamo“, ponovila je Pamela. Pomalo se uspaničila – u čekaonici je sedelo najmanje desetoro ljudi sa zakazanim pregledom, dva lekara su se negde zadržala zbog hitnih poziva,

a Mjuriel, starija sestra na prijemnom, otišla je u susednu prostoriju po kartone pacijenata.

„Tebe sam došla da vidim“, kazala je Vini hodajući polako ka njoj.

Pamela se odmakla od pulta, najednom prepadnuta izgledom ženinih očiju. Bile su svetle, zelenkastoplave, veoma hladne i stroge. Izbliza nije delovala tako staro kako se Pameli učinilo; zapravo, verovatno je bila njenih godina.

„Ne sećaš me se, zar ne?“, nastavila je žena, usta podsmešljivo iskripljenih u stranu. „Mora da sam se promenila. Ti nisi, isto si onako gruba i bezosečajna kao i onda.“

Odjednom je taj glas pokrenuo Pamelino pamćenje. Ali pre nego što je uspela išta da kaže, žena je podigla ruku iznad pulta. U njoj je držala pištolj, uperen pravo u Pamelu.

„Ne budi smešna“, ne razmišljajući je rekla Pamela i počela uplašeno da se povlači. Međutim, bilo je prekasno da pobjegne; začuo se pucanj, a ona je istovremeno osetila bol u grudima.

U susednoj prostoriji, Mjuriel Oulding je čula kako Pamela nekome naređuje da izađe, ali nije mogla da vidi ko je to, pošto nije bilo prozora ka hodniku. Iako je bila zapanjena Pamelinom oštrinom i radoznala da vidi kome je ona bila upućena, upravo u tom trenutku je morala da pridrži nestabilnu hrpu kartona podupirući je otvorenom fiokom ormara.

Ali kad je začula kako žena sasvim mirnim glasom kaže: „Ne sećaš me se, zar ne?“, a ne obasipa Pamelu uvredama, Mjuriel je ugurala kartone u ormar da ne popadaju i pošla ka vratima koja vode u hodnik da vidi ko je to. Tek što je otvorila vrata, začuo se zaglušujući prasak.

Mjuriel nije ni pomislila da je to pucanj iz pištolja. Mislila je da je petarda, s obzirom na to da je bio kraj oktobra i da su ih mladi mangupi danima bacali oko bolničkog centra. Kada je otvorila vrata i ugledala Vini kako stoji s pištoljem u ruci, osetila miris kordita koji se širio hodnikom i štipao za oči, u neverici se ukopala u mestu.

Samo na trenutak ženine oči su se zadržale na njenima, ali pošto je doktor Vederol širom otvorio vrata svoje ordinacije, ona se okrenula prema njemu, glatko kao da stoji na ploči koja se okreće.

„Za ime boga!“, zaurloao je lekar, ali ga je žena prekinula ispalivši mu hitac u grudi.

Mjuriel nije mogla da poveruje u prizor pred sobom. Doktoru Vederolu je istog trena šiknula krv; ispustio je neku vrstu hropca, šake podigao ka rani, razrogačio oči od užasa i posrćući koraknuo unazad u svoju ordinaciju.

Na to se prosto nagoniski bacila u kancelariju, zalupila vrata i zaključala ih. Tek kad je shvatila da vrisci koje čuje nisu samo njeni nego i pacijenata iz čekaonice, postala je potpuno svesna da je to stvarnost, a ne neka košmarna varka.

Onda je ugledala Pamelu. Ležala je raširenih ruku na podu susedne prostorije, a krv joj je u mlazevima brizgala iz rupe u grudima.

Mjuriel je u jednom skoku uspela da dohvati telefon i, krijući se iza pulta, grozničavo pozvala policiju.

Otrprike četiri sata kasnije, detektiv inspektor Roj Longherst sedeo je pored Mjuriel, koja je, uvijena u čebe, ležala na postelji u jednoj ordinaciji na spratu. U prizemlju su patolozi i policijski fotografi obavljali svoj posao. Sve ostalo osoblje i pacijenti koji su se u trenutku pucnjave zatekli u zgradi bili su oduzeti od straha kada je Longherst stigao. Nekolicina ih je postala histerična, ali kako zapravo niko od njih nije video ono što se dogodilo, skoro sve su ih odveli kućama. Mjuriel je, međutim, prisustvovala svemu, pa se on veoma zabrinuo za nju. Imala je blizu šezdeset godina, i njena seda kosa i izborano lice podsetili su ga na njegovu majku.

Obuhvatio joj je ruku svojim krupnim šakama i blago je protrljao. „A sad, gospođo Oulding, nikud ne žurimo, nego polako vi meni ispričajte šta ste tačno jutros videli i čuli.“

Longherst je imao četrdeset pet godina, sto osamdeset osam centimetara visine i osamdeset kilograma čistih mišića. Čak i u civilnoj odeći ili na terenu za ragbi i dalje je delovao kao policajac, što je veselilo njegovu majku, koja je uvek pričala kako je rođen za taj posao.

Mada nije bio lep, Longherst je bio privlačan muškarac, s gustom tamnom, talasastom kosom, maslinastom kožom i produhovljenim tamnim očima. Pripadao je onoj staroj školi policajaca, savesnih i poštenih, ali s uvreženim stavovima. Nije imao strpljenja za kriminalce koji se pozivaju na teško detinjstvo. I njegovo je detinjstvo bilo takvo, ali preživio je ne pribegavši nitkovluku. Da se on pitao, vešanje i biče-

vanje bi bili vraćeni, i smatrao je da bi zatvori trebalo da budu mnogo stroži nego što jesu. A uprkos svemu ovome, po prirodi je bio osećajan čovek, samo što je svoju osećajnost čuvao za one koji je zaslužuju, a to su žrtve zločina. Iako nije bila fizički povređena, gospođa Oulding je u njegovim očima predstavljala žrtvu jer je bilo jasno da je rastrojena zbog onoga što je videla tog jutra.

Trg Daueri u bristolskom kvartu Hotvelsu izgrađen je u devetnaestom veku za bogate trgovce koji su želeli da žive podalje od smrada gradskih dokova. Ali za razliku od susednog Kliftona, koji je uglavnom uspeo da za ta dva veka očuva svoj nadmoćni izgled, Hotvels je tonuo. Gusta mreža zakrčenih ulica, uključujući i ogromni nadvoznjak, pretvorila ga je pre nekoliko decenija u nepoželjno mesto. Međutim, sredinom osamdesetih godina dvadesetog veka, kada su duž reke sagrađeni novi dopadljivi kompleksi stanova i luksuznih kuća, počeo je da se oporavlja.

Na zgradi u kojoj je sada smešten medicinski centar odražavale su se sve te promene. Ona je bila svedok krajnje raznovrsnosti vlasnika i stanara. U početku je bila otmena porodična kuća, pa pansion na lošem glasu i, konačno, zdravstvena ustanova. Pacijenti ove ustanove bili su svakojaki: od onih najsiromašnijih, na smeštaju s doručkom, do vlasnika kuća procenjenih na više od pola miliona, a preko studenata, opštinskih stanara, starih hipika i mladih japija.

Međutim, centar je i dalje zadržao izgled privatne kuće, sa čekaonicama i prostorijama za preglede i lečenje raspoređenim duž glavnog predvorja. Na gornjem spratu je bilo još ordinacija. Od prijemnog šaltera s kliznim staklenim prozorima pa do ulaznih vrata rastojanje je bilo neka četiri i po metra.

Kada su tog jutra stigli specijalci, znali su da je dvoje već mrtvo i da u čekaonici ima oko desetoro ljudi, ne računajući lekare i sestre. Pretpostavili su da je reč o situaciji s taocima, pa su se za nju i pripremili. Budući da ništa drugo nisu čuli, zaključili su da je napadač muškarac i očekivali da je posredi droga.

A kada se, nešto kasnije, pojavio Longherst, obavestili su ga da su zatekli širom otvorena ulazna vrata i jednu ženu kako sedi na podu u predvorju. Prvo su pomislili da je napadač već pobegao, a da je ova žena u tolikom šoku da ne može da se pomeri niti da progovori. Ali pošto se za trenutak zagledala u naoružanog policajca na vratima, najzad je progovorila. „Ja sam pucala u njih“, rekla je i pokazala na pištolj, delimično pokriven kaputom, na podu pored sebe.

Policajac joj je naredio da se odmakne od pištolja, što je ona i učinila tako što se okrenula na bok. Pošto su uzeli pištolj, ona se svojevolejno podigla na noge i pokazala u pravcu mesta gde su ležale njene dve žrtve. Na pitanje zbog čega je pucala u njih, tajanstveno je odgovorila: „Znaju oni zašto.“

Longherst je bio zadužen da je uhapsi i da joj, pre nego što je sprovedu u „Brajdvel“, saopšti koja su joj prava. Iako je s njom proveo svega desetak minuta, otkrio je da je čudna. Uopšte nije reagovala na halabuku iza vrata sobe u koju su je smestili. I premda je ponovila priznanje da je pucala u dvoje ljudi, odbila je da kaže svoje ime i adresu, a njen sirotinjski izgled bio je u čudnoj suprotnosti s blagim glasom i ponositim držanjem. Prema rečima jednog od specijalaca, oružje koje je upotrebila bio je službeni revolver, najverovatnije uspomena iz Drugog svetskog rata.

„Nisam videla kad je ušla“, rekla je Mjuriel uzdrhtalim, prestravljenim glasom. „Bila sam u prostoriji iza prijemnog šaltera. Ovaj, to i nije neka prostorija, više je sobičak. Ima vrata ka hodniku, ali nema prozora. Samo sam čula kako Pam podiže glas na nekoga. Rekla je: 'Ovde ne možete da se sklonite od kiše, ni da koristite toalet, i zato se čistite ili ću pozvati policiju.'“

„Kome ste pomislili da se obraća?“, pitao je Longherst.

Mjuriel je slegnula ramenima. „Nisam zapravo ništa pomislila, mada je moguće da sam imala utisak da su to neka deca ili tako nešto. Doduše, prošlo mi je kroz glavu kako nema smisla da na takav način razgovara s nekim, ma ko to bio.“

Zatim sam čula ženski glas. Rekla je nešto kao: 'Ne prepoznaješ me, je l'?' Nije zvučala ni grubo, niti išta slično. Bila sam znatiželjna, pa sam otvorila vrata ka hodniku. Samo što sam to uradila, čula sam prasak. Mislila sam da je neko bacio petardu.“

„Šta ste videli u hodniku?“

„Vini, tako smo je zvali.“

„Znači da ste je znali?“

„Da, skoro svako prepodne sedi na trgu ispred, to jest, sedela je najmanje poslednjih godinu i po dana. Ali nikad nije ušla u centar, bar koliko je meni poznato.“

Opisala je Longherstu do kraja šta je videla i kako je ponovo utrčala u kancelariju da pozove policiju. „Kako sam se samo uplašila“, kazala je i ponovo se rasplakala. „Ovde radim već petnaest godina, a ovako nešto se nikad nije desilo.“

Longherstu su ispričali da se Mjuriel, kada su specijalci ušli u centar, krila iza prijemnog šaltera, na samo pedalj od tela one druge žene. Ukočila se od užasa, a bila je i duboko posramljena što nije mislila na pacijente u čekaonici, već je sebi našla zaklon.

Policajcu koji ju je tamo pronašao bilo je potrebno neko vreme da je ubedi da je to što je smesta pozvala policiju i sklonila se bilo ispravno i razumno. Uverio ju je i da niko od pacijenata nije ozleđen jer ih je bolničarka iz ordinacije s druge strane čekaonice uvela na bezbedno. Ali Mjuriel kao da je i dalje smatrala da je trebalo da učini više.

„Koliko dugo je Pamela Parks radila ovde?“, pitao je Longherst.

„Okolo osam godina, čini mi se“, odgovorila je Mjuriel, a suze su joj ponovo navrle na oči. „Jadni njeni muž i deca! Šta će oni sada?“

Longherst ju je pogladio po ruci i pričekao da joj presahnu suze. „Jeste li vi i Pamela bile prijateljice?“, pitao je. „Mislim, pored toga što ste radile zajedno?“

„Pa i nismo“, rekla je Mjuriel i pogledala ga suznim očima. „Nismo imale mnogo zajedničkog. Bila je veoma pametna, ni nalik na mene.“

Longherstu je jedna bolničarka već rekla da je između Mjuriel i Pamele bilo trvenja. Prema njenim rečima, Pamela je potisnula u stranu stariju ženu zahvaljujući svom nadmoćnom poznavanju računara. Bolničarka je rekla i to da je Pamela bila malo previše nametljiva i da je želela da iz temelja modernizuje praksu.

Zagledao je mrtvu ženu pre nego što su joj odneli telo. Bila je tek možda prevalila četrdesetu, veoma privlačna, s plavim pramenovima kose i pažljivo manikiranim noktima. Već je saznao da je živela u skupoj kući u centru, na Kliftonu, da je vozila be-em-ve i da joj je muž Roland Parks, uspešan poslovan čovek. Sasvim različita od zdepaste, sredovečne Mjuriel.

„Da li je ta žena koju ste zvali Vini bila pacijent?“, pitao je.

„Ne verujem“, odgovorila je Mjuriel. „Mada je, naravno, mogla da bude prijavljena kod nas. Mnogi su prijavljeni, ali nam ne dolaze. Upoznamo samo one redovne. Ali ona nikada nije dolazila, koliko ja znam.“

„Recite mi, onda, kada ste je viđali da sedi na trgu, šta ste mislili o njoj?“

Mjuriel je slegnula ramenima. „Ništa naročito, tek sam se pitala zašto jadnica sedi tamo svakog dana. Ponekad je uz sebe imala bocu vina, pa sam pomislila da je pijanica, ali nikada nije posrtala, vikala ili tako nešto.“

„Da li je Pamela nekad imala neku primedbu o njoj?“

„Da. Prilično se strogo izražavala. Govorila je da bi tu ženu trebalo nekud smestiti. Izgleda da je, na kraju, ipak bila u pravu“, uzdahnula je Mjuriel.

„Da li je moguće da se Pamela već ranije raspravljala s njom?“

Mjuriel se namrštila pokušavajući da se priseti. „Mislim da nije. Pa, nikad nam nije rekla da jeste. Opet, ako je to u pitanju, zašto je ta žena otišla i pucala i u doktora Vederola?“

„Možda samo zato što je izašao iz svoje ordinacije“, kazao je Longherst.

„Pa i ja sam izašla, ali u mene nije pucala.“

Longherst je već bio promislio o tome. Nije uspeo da dokona da li se Mjuriel izvukla pukom srećom ili je žena-ubica imala unapred smišljene mete.

„Ispričajte mi šta znate o Pameli“, pažljivo je zamolio. „Bilo šta. Kako se ophodila s ljudima, s vama, lekarima, šta ju je zanimalo, tako to.“

„Rekla sam vam da je bila savremena“, uzdahnula je Mjuriel. „U izgledu i u ponašanju. Nosila je skupu odeću, svake nedelje je išla da joj srede kosu i nokte. Nije morala da radi, činila je to samo zato što je volela. Ona i njena porodica provode odmore u delovima sveta kao što su Afrika i Japan, žive u raskošnoj kući. Nije mi poznato šta ju je zanimalo, osim kuvanja. Često je priređivala večere i pričala o stvarima kao što je paradajz sušen na suncu, kao da sad pa meni treba da znam šta je to.“

Po sumornom tonu u Mjurielinom glasu, Longherst je pretpostavio da je smatrala da su ona i Pamela na različitim mestima na društvenoj lestvici.

„Pričajte mi onda o sebi“, predložio je.

„Različita od Pam kô nebo od zemlje“, turobno je rekla Mjuriel. „Ja i moj Sten živimo u opštinskom stanu na Eštonu. Sten radi na železnici. Samo smo jednom išli u inostranstvo, i to u Španiju, nijedno od moje četvoro dece nije ni maturiralo, a kamoli da se upisalo na univerzitet kao Pamina deca.“

„Pretpostavljam da zbog toga vi imate više razumevanja za pacijente“, kazao je Longherst, pokušavajući da je što više opusti.

„Trudim se“, rekla je očiju punih zebnje. „Znam ja kako izgleda kad brineš što su ti deca bolesna i hoćeš da uđeš kod lekara preko reda. Pamela je umela da bude malo oštija s narodom, naročito sa siromašnima i starima. Al' opet, stvarno je htela da ova ustanova bude

najuspešnija u Bristolu i uspela je da skreše neke od onih danguba i da iskoreni ljude kojima zaista nisu bile potrebne kućne posete. Dobro je radila svoj posao.“

Longherst se zagledao u Mjuriel i zapazio njeno posivelo lice, pa i to da još podrhtava uprkos čebet u koje je bila uvijena. Danas više nije bila sposobna za dalje ispitivanje.

„Naći ću nekog da vas odveze kući. Za dan ili dva ću morati da dođem da uzmem vašu izjavu. Možda ćete se setiti još nečeg kad prevaziđete šok.“

„Mislim da nikada to neću prevazići“, rekla je Mjuriel žalostivo. „Gledala sam kako se centar razvija od samo dva lekara do veoma razrađene službe kakva je sada. Bilo je bezbedno, lepo mesto. Nisam ni pomišljala da ću ikada videti ovako nešto! To je kao nešto što čuješ da se dogodilo u Americi, zar ne?“

DRUGO POGLAVLJE

Jaka kiša je udarala u prozore kancelarija advokatske firme *Tarbak, Stoun i Oldridž* dok je Bet Pael sedela za svojim stolom i u diktafon govorila pisma klijentima. Bilo je tek četiri po podne, ali se već sasvim smrklo i stona lampa je prosipala zlatasto svetlo na papire i fascikle ispred nje.

Ljudi su uvek opisivali Bet kao upadljivu. Bila je visoka skoro sto osamdeset centimetara, s kovrdžavom crnom kosom uvijenom naviše i nemarno prikačenom štipaljkom, s kožom poput slonovače, zelenim očima i širokim ustima. Kao devojčica, mrzela je tu etiketu, smatrajući da je to učtiv način da se kaže „čudnog izgleda“. Ali sada, sa četrdeset četiri godine, više nije marila šta ljudi pod tim podrazumevaju, a ni za to što govore da je nadmena i hladna. Bolje da bude upadljiva nego bezlična, a smatrala je i to da uloga advokata ne podrazumeva tračarenje, majčinski izgled, niti izgled zavodnice.

S vremenom je postala sasvim zadovoljna svojim izgledom. Visinu je prihvatila kao prednost i bila je svesna toga da ume da se obuče. Postepeno je kod sebe zavolela taj dramatični kontrast između tamne kose i blede puti. Ranije je u ogledalu posmatrala svoja široka, čulna usta s mržnjom, ali kako je bila praktična i znala da ne može da ih promeni, pomirila se s njima.

Prihvatila je i činjenicu da je većina ljudi koje je branila na sudu bila kriva za zločine za koje je optuživana i da će, ukoliko uspe da dobije njihove slučajeve, oni prvom prilikom počiniti ista zlodela. Ali jednostavno je volela krivično pravo: stalne izazove, raznovrsnost slučajeva i neobične ljude koje je svakodnevno upoznavala.

Bet je tek godinu dana bila u Bristolu. Otkad je odrasla, živela je u Londonu, a poslednjih dvanaest godina tamo bila je zaposlena u istoj advokatskoj firmi u Čanseri lejnu.

Na ideju da se odseli iz Londona došla je pošto su joj stan u Fulamu obili treći put u istoj godini. Selidba u neki bezbedniji deo Lon-

dona bila je neprihvatljivo skupa, pa se prijavila za posao u nekoliko gradova, s dodatnom nadom da bi joj promena sredine mogla doneti promenu i u privatnom životu.

Razgovor u bristolskoj firmi *Tarbak, Stoun i Oldridž* bio je samo jedan od mnogih u raštrkanim gradovima poput Jorka, Glazgova ili Eksetera. Bet je izabrala ovu firmu prosto zato što ju je privukao položaj kancelarije u otmenoj džordžijanskoj zgradi na uglu Trga Barkli na Kliftonu, najotmenijem delu grada. Tada je bilo proleće i parkić u središtu trga bio je ozaren raspupelim grančicama i narcisima. Bet je bila svesna činjenice da unutrašnjost te zgrade vapi za sređivanjem, ali bar nije odavala osećaj skučenosti kao one kancelarije u Čanseri lejnu. Uz to je dobrodošla okolnost bila i ta što su nekretnine u Bristolu mnogo jeftinije. Uspela je da kupi bezbedan stan na trećem spratu, na pet minuta hoda od kancelarije, s veličanstvenim širokim pogledom na grad.

Ispostavilo se da je Bristol neuporedivo privlačnije i više svetsko mesto nego što je to očekivala. Njegova duga i šarolika istorija lučkog grada, koji je nekad stajao rame uz rame s Londonom, ostavila je kao zaostavštinu zaprepašujuće stare građevine i potpuno poseban, lični duh. Dopalo joj se što grad nije zaboravio svoju prošlost vezanu za more; s ushićenjem je cunjala po preuređenoj pristanišnoj oblasti, s muzejom, umetničkom galerijom i desetinama barova i restorana. U glavnoj tržnoj oblasti bilo je svega što se poželeći može, a na Kliftonu je bilo mnogo zanimljivih radnjica s neobičnim stvarima kakve Bet nije uspevala da pronade ni u Londonu. Grad nije predstavljao zastrašujuću džunglu na asfaltu; u njemu je bilo prostora, parkova, a u neposrednoj okolini i netaknute prirode. Od klijenata i iz razgovora mlađih kolega koje je načula u kancelariji saznala je i to da je noćni život Bristola veoma živ. Ali tu oblast Bet nije istražila. Ubeđivala je sebe da je prevazišla godine za odlaske u diskoteke, noćne klubove i isprobavanje svih restorana redom, barova ili vinskih podruma, ali je prava istina ležala u tome da za to treba imati prijatelje. A prijateljâ nije imala.

„Nisu ti ni potrebni“, mrmljala je za sebe svaki put kad bi joj to saznanje proletelo kroz misli. „Sasvim si srećna i ovako.“

* * *

Vrata Betine kancelarije se naglo otvoriše i ulete Stiven Smajt, kolega advokat, lica ozarenog od uzbuđenja i zajapurenog od trčanja uz stepenice.

„Pozvana si u 'Brajdvel'“, izgovori on bez daha. „Kao branilac po službenoj dužnosti.“

Bet je znala da to znači da je došao red na nju da ponudi pravnu pomoć nekome ko je uhapšen. Kad god bi policija uhapsila nekoga ko nema svog advokata, zvala je onog ko se nalazio prvi na spisku u naizmeničnoj smeni dužnosti. Ovoga puta to je bila Bet, a mogao je vrlo lako da bude baš Stiven ili bilo koji drugi advokat. To je bila čista slučajnost.

„Danas si ti potrčko?“, rekla je zajedljivo. To je mogla telefonom da joj javi i službenica s prijavnice. Ali Stiven je redovno tražio priliku da razgovara s njom, mada nije shvatala zbog čega, jer je uporno bila nepristupačna u ophođenju s njim.

On kao da je uvrteo sebi u glavu da treba da budu drugari. Ubrzo pošto je došla u tu firmu, izjavio je da smatra da imaju mnogo zajedničkog. Istina je da su bili istih godina, da su oboje gajili ljubav prema krivičnom pravu i bili sličnog porekla, ali Bet se nije dopadalo na kakav se način, bar naizgled, hvatao za svaku njenu reč. A bio je i oženjen i imao dvoje male dece, pa nije nameravala da ga hrabri.

Pretpostavljala je da je njegov problem delom u tome što je vezana vreća. Nije imao svoju mušku ekipu, niti je bio ženskaroš. Podozrevala je da je u školi pomalo bio bubalica. I mada je sasvim pristojno izgledao, visok i dobro građen, s jakom vilicom i privlačnim plavim očima, odeća mu je uvek bila izgužvana, a kosa vapila za šišanjem.

„Popeo sam se da ti sâm kažem jer je u pitanju žena koja je jutros ubila ono dvoje na Hotvelsu“, kazao je.

Bet je istog časa osetila isto uzbuđenje koje je i Stiven morao doživeti, čim je ustrčao tri sprata da bi joj to lično saopštio. Ali ona nije bila od onih što bi to i priznali.

„Zaista?“, rekla je hladno, pa ustala i dohvatila akten-tašnu. Vest o pucnjavi je do njihove kancelarije stigla u podne i izazvala zgranutost i mnoga nagađanja. Niko u Bristolu nije pamtio da je ikada neka žena pucala u drugoga. Još neverovatnije je bilo to što se sve odigralo u prepunoj medicinskoj ustanovi.

„Pretpostavljam da je luda“, kazao je Stiven. „Izgleda da neće ni ime da kaže, ni reč nije izustila otkad je uhapšena.“

„Pa, čak i ludim ženama treba omogućiti pravnu pomoć“, oštro je odvrtila Bet, poželevši da on ode i ostavi je na miru.

„Jesi li već branila nekog ubicu?“, upitao je, naizgled nesvestan nje ne želje da odmah krene.

„Jesam, Stivene, branila sam“, odgovorila je hladno ga pogledavši. „E pa, moram da idem. Videćemo se sutra.“

Bet se zaustavila u prizemlju da obuče mantil i izvadi kišobran iz stalaka. Auto je preko dana uvek ostavljala u garaži ispod svog stana jer su i policijska stanica i sudovi na samo petnaest minuta hoda, a mesto za parkiranje je teško naći. Ali budući da kiša nije jenjavala, nadala se da će uspeti da uhvati taksi. Bila je to, međutim, slabašna nada – izgleda da taksija u Bristolu ima manje nego na žabi dlaka.

Posle nekoliko reči koje je razmenila s dežurnim narednikom u „Braj-dvelu“, Bet je zastala pred sobom za saslušanja da bi kroz prozorčić na vratima pogledala optuženu ženu koju su tu smestili.

Na tren joj se učini da joj je odnekud poznata ta žena, utonula u stolicu, ali kada je pomnije zagledala, shvatila je da joj se to verovatno samo pričinilo zbog njenog krajnje običnog izgleda. Bila je niska i podebela, okruglog crvenog lica i raščupane smeđe kose. Imala je veoma iznošene i odrpane tamnoplave sintetičke pantalone i isti takav bezobličan džemper. Ni po čemu se nije razlikovala od nebrojeno mnogo drugih istrošenih žena koje su čekale u redu za autobus, kupovale po supermarketima ili hitale da čiste kancelarije, osim, možda, po platnenim patikama. Bet je pretpostavila da nije mnogo starija od nje same i shvatila da joj nikako ne deluje kao neko ko je u stanju hladnokrvno da ubije dvoje ljudi.

Vrata su bila već otključana, pa je Bet ušla. „Ja sam Bet Pael, advokat po službenoj dužnosti“, rekla je odsečno. „Pozvali su me da vas posavetujem o pravima koja imate.“

Žena trže glavu, a u pogledu joj se pojavi zaprepašćenje i iznenađenje, čime je na časak zbunila Bet.

„Da li se poznajemo?“, upita je Bet. Pažljivije se zagleda ženi u lice, ali i pored nečeg veoma poznatog na njemu, nije mogla da kaže otkud i otkad je zna.

Žena je odmahнула glavom, pa je Bet jedino preostalo da zaključi kako je njen zaprepašćeni izraz puki odraz iznenadne ponude pravnog zastupstva. Moguće da još nije u potpunosti ni shvatila šta je učinila.

Bet je sela za sto i krenula detaljno da objašnjava zbog čega je tu. Dežurni policajac već ju je bio obavestio o svemu što su znali u vezi s pucnjavom. Optužena je svojevolejno priznala da je odgovorna, ali ništa više nije htela da kaže, čak ni svoje ime niti adresu. Mada nije bilo neobično što je ćutala – veoma veliki broj ljudi pri hapšenju odbija da kaže ijednu reč – čudno je bilo što je priznala krivicu, a potom se zatvorila.

Policija je sada pokušavala da otkrije ko je ona i gde živi jer kod sebe nije imala nikakve isprave. Ali možda je najčudnija strana ovog zločina bio pištolj iz kog je pucala. U policiji je rečeno da je to veoma staro oružje, brižljivo čišćeno i održavano.

„E pa, hajte sad“, rekla je Bet pomalo nestrpljivo pošto je izložila ono što je dotle saznala. „Moram da znam vaše ime. Ne mogu da vam pomognem ako ne znam ništa o vama.“

Žena je podigla pogled ka Bet. Oči su joj bile svetle, plavozelene, pogled bez živosti. „Ne želim nikakvu pomoć“, kazala je.

„Ali potrebno je da vas neko brani kada odete na suđenje“, primeti Bet, pomislivši kako žena još nije shvatila svu težinu onoga što je učinila, ili kako je možda slaboumna. „Ubili ste dvoje ljudi. Zbog toga ćete verovatno ostatak života provesti u zatvoru.“

Žena je ponovo pogledala u nju i u tom trenutku u očima joj zasija bleđa iskra. „Vredelo je“, odgovorila je.

Bet se ponovo trže na ženin glas. I on joj je zvučao poznato. Proučavala joj je lice, u mislima prelećući preko likova žena koje je ranije ispitivala ili ih viđala kako čekaju druge advokate u firmi. Ali iako se setila ostalih, jednako odrpano odevenih žena istih godina, njen glas nije odgovarao nijednom od tih lica.

„E pa, bez obzira na to da li vas je briga ili nije što ćete dobiti doživotnu kaznu, bar biste mogli da kažete i policiji i meni ko ste, odakle ste i zbog čega ste ubili one nevine ljude“, oštro je rekla.

„Nisu oni bili nevini“, obrecnula se žena. „Zasluzili su da umru.“

„Zbog čega? Šta su vam skrivili?“

„Odlazite.“ Žena je odbojno okrenula glavu prema zidu. „Nemam više šta da vam kažem. Oni su znali zbog čega, a jedino je to važno.“

Bet je neko vreme nemo sedela i proučavala ženu, u nedoumici šta dalje da preduzme. Branila je ljude svih mogućih profila, za najrazličitije zločine. Skoro svi su tvrdili da su nevinu za ono za šta ih optužuju, čak i kada je bilo sasvim očigledno da su krivi. Katkad bi joj ispričali i previše, nekad nedovoljno. Neki su joj se dopali, bez obzira na težinu zločina, a neki su joj bili toliko neprijatni da se skoro radovala kada bi izgubila njihov slučaj. Smatrala je da poseduje veoma zdrav stav prema kriminalcima i pravnom sistemu. Ali iako ovo nije bilo prvi put da se suočava s nekim ko otvoreno priznaje svoju krivicu i ne pokazuje kajanje, jeste bilo prvi put da klijent ne želi da joj objasni svoje pobude, niti da pokuša da je ubedi u ispravnost onoga što je učinio.

Jedan policajac je zaključio da je žena pijanac. Crvenilo njenog lica kao da je to potvrđivalo. Međutim, koliko je njemu bilo poznato, nikada nije privođena zbog pijanstva i narušavanja javnog reda. Nokti su joj bili izgrizeni do živaca, a Bet je bila uverena da danima nije koristila četku niti češalj. A opet, nije izgledala ni zaudarala kao neko ko nema gde da spava. Zatim i taj pištolj.

Kako bi takva žena došla do službenog revolvera?

Pištolji nisu žensko oružje. Iako je Bet bila uverena da bi skoro svaka žena priterana uza zid mogla da uperi pištolj i opali kako bi odbranila nekoga koga voli, izuzetno je retko da ga i hladnokrvno upotrebi.

Prisetila se kako joj se poznat učinio način na koji je žena govorila, pa je zaključila da je to samo stoga što je nalikovao na njen govor: odmeren, ispravan engleski jezik, bez onih zvonkih visina ili tragova naglaska sa zapada zemlje. Verovatno je poticala iz srednjeg staleža, pa je možda to i podrazumevalo da je išla u lov i pucala.

Bet nije bila sklona da nekog mnogo ubeđuje. Da se ovde radilo o bilo kakvom drugom zločincu, jednostavno bi ustala i otišla uz opasku da će biti s klijentom narednog dana u sudu. Ali sada se zainteresovala, pa je osetila da treba malo da odstupi od svojih načela.

„Molim vas, recite mi bar svoje ime. Policija će ga uskoro otkriti, ali želim da ga znam da bih mogla da vam se obraćam kako treba. Molim vas!“, preklinjala je.

Žena nije podizala glavu i prošao je bar čitav minut pre nego što je progovorila. „Dobro, prezivam se Felous, Suzan Felous. Ali to je sve što ću vam reći. Znam da verovatno imate najbolje namere, stoga me odvedite na sud i pustite da me osude. Učinila sam to. Neka me kazne. Nemam više šta da kažem.“

Finoća koja je izbila na površinu ganula je Bet onako kako nije očekivala. Skoro sve žene koje je branila otkad je u Bristolu bile su radničkog porekla – uglavnom kradljivice, prostitutke i narkomanke. Nijednom nije ni pokušala da se poistoveti s njima, retko je čak imala i saosećanja za njih, koliko god da ih je život šibao. Bet je uvek verovala da je tako uspešna u odbrani zato što slučajeve posmatra hladno i nepristrasno, i što planira svoju strategiju da dobije po svaku cenu. Prvi put za mnoge godine jednostavno nije znala kako da se s nečim uhvati u koštac.

Ustala je, ali zastade pre nego što je izašla iz prostorije i spusti šaku ženi na rame. „Sutra će vas odvesti u sudnicu, Suzan, ali samo zato da bi policija mogla da vas zadrži još dvadeset četiri sata dok ne prikupe podatke o vama. Zatim će vas ponovo izvesti pred sud. Posle toga će vam odrediti pritvor, što znači zatvor. Tamo ćete dugo ostati pre nego što dođe do suđenja. Doktor koga ste ubili ostavio je za sobom ženu i četvoro dece, službenica s prijavnog odeljenja muža i dvoje dece. Taj svet ima pravo da sazna zbog čega ste to učinili. A tu sam i ja. Moram i ja to da znam ako treba da vas zastupam i da vam obezbedim pravedno suđenje. Zato želim da razmislite noćas o ovome, pa ćemo razgovarati sutra.“

Suzan je podigla pogled, a oči su joj i dalje bile hladne i bezizražajne. Jedva je klimnula glavom, pa Bet nije mogla da shvati da li je to značilo da se slaže ili je samo dala znak da je shvatila zahtev.

Bet je sobu za saslušanja napustila oneraspoložena. Mediji će pohrliti za obaveštenjima o ubistvu, vest će poprimiti opštenacionalni značaj, možda i međunarodni, pa joj je bilo jasno da će se naći u žiži interesovanja. Ako ne sazna više o ovoj ženi, njenom dobrom glasu ni mrvicu neće doprineti priznanje da je prvi razgovor s klijentom bio potpun promašaj.

Kada je prošla i poslednja vrata i našla se na prijavnom odeljenju policijske stanice, odjednom se setila inspektora Roja Longhersta. On je bio policajac koji je izvršio hapšenje, a pošto ga je u nekoliko mahova sretala u prolazu, ponadala se da će biti voljan da joj ukaže na nešto što bi iskoristila da navede Suzan Felous na saradnju.

Bet se na šalteru raspitala da li je Longherst još na dužnosti, a mlada policajka joj je rekla kako se inspektor upravo sprema da krene

kući, pa se ponudila da ga pozove telefonom na kancelariju, da proveri je li još tamo.

Kada je policajka klimnula glavom i uz osmeh pružila slušalicu Bet da razgovara s detektivom, ova je morala brzo da promisli.

„Ovde Bet Pael“, rekla je u nadi da je se, pre svega, seća, a zatim i da prijateljski odnos, začet u njihovim prethodnim susretima, nije bio samo plod njene uobrazilje. „Pozvana sam za advokata po dužnosti ženi koja je uhapšena zbog ubistava.“

„Nadam se da je vama rekla nešto više nego meni“, odvratio je iznurenim glasom.

„Bojim se da nije“, priznala je Bet. „Izuzev imena. Zove se Suzan Felous.“

„E pa, za početak, i to je već nešto.“

„Mislila sam da bi vam možda prijalo piće nakon posla, sa mnom“, rekla je Bet, strepeći da je delovala previše providno.

„E, ovo je najbolja ponuda koju sam danas dobio“, odgovorio je, iznenada veselijim glasom. „Evo me, silazim.“

Široko se osmehivao dok je ulazio na vrata. „Nije u pitanju samo moja dopadljivost, je l' tako?“, kazao je s iskricama u tamnosmeđim očima. „Hoćete usput da izmuzete sve podatke koje imam o pucnjavi.“

„Neću vas lagati“, rekla je uz osmeh. „Ali vaša dopadljivost me je ohrabрила da vas pozovem.“

„Drago mi je zbog toga.“ Prstima je nesvesno prošao kroz svoju gustu kosu. „Posle ovakvog dana, dušu bih dao za pivo.“

Otišli su peške do *Ročišta*, paba u Maloj ulici koji je bio omiljeno stecište pravnika u vreme ručka. Sada je bio tih, tek s nekolicinom ljudi koji su svratili na piće pred odlazak kući.

Bet je upoznala Longhersta dok je čekala u bristolskom Krunskom sudu. Nakratko su popričali o kriminalcima uopšte i palo joj je u oči da je on jedan od onih koji se zalažu za najteže kažnjavanje. Ispričao joj je tada priču o dvojici mladića koji su stradali u saobraćajnoj nesreći. Kako se ispostavilo, krenuli su kući pošto su opljačkali dom jednog starog penzionera. Longherst se prilično radovao što ih više nema i što neće moći nikoga više da zastrašuju.

Iako niko pri zdravoj pameti ne bi žalio što su poginula dvojica tako okrutnih zlikovaca, Bet nije upoznala mnogo ljudi koji bi otvoreno priznali da im je drago zbog takvog ishoda. Longherst joj je to ispričao još i na komičan način, pa je doživela kao osveženje to što je srela nekog ko se ne priklanja opštim stavovima.

Pominjali su ga i pojedini njeni klijenti u proteklih nekoliko meseci. Bilo je zanimljivo što su ga poštovali, uprkos tome što su ga se plašili, jer je bio „ispravan“. Jedan višestruki prestupnik joj je rekao da bi radije da ga uhapsi Longherst nego bilo ko drugi, zato što on nikada ne podmeće dokaze.

Roj Longherst je uz pivo izneo Bet svoje mišljenje o događajima na Hotvelsu tog jutra. „Mene nije lako zapanjiti“, kazao je namrštvivši se. „Ali kad alkos zbrise dvoje ljudi i ostavi ukupno šestoro dece sa dva preostala roditelja, krv mi uzavri. Žao mi je što je specijalci nisu pokosili. Sada će joj se suditi i sedeće u zatvoru na račun poreskih obveznika. A čemu sve to, kad je bezvredna?“

„Zapravo, meni se nije učinilo da je alkoholičarka“, oštro je rekla Bet. „A mora da je doživela neku nepravdu da bi učinila to što jeste.“

„Poštedite me srceparajuće priče“, preseče je on grubo. „Mora da je luda, verovatno puštena iz neke institucije za mentalno obolele. Svako ko smatra da mu je u medicinskom postupku učinjena nepravda žali se redovnim putem.“

Dok je dolazila u policijsku stanicu, i Bet je razmišljala na veoma sličan način. I mada Suzan nije pružila ništa što bi joj promenilo mišljenje, Bet je po inerciji počela da je brani.

„Možda se i žalila, ali niko nije hteo da je sasluša“, uzvratila je. „Pogledajte se, inspektore Longherst! Sedite tu nad pivom, ubeđeni da je bezvredna samo zato što je neuredno obučena. Pazite šta vam kažem, ispostaviće se da je imala debelo dobar razlog za to što je učinila.“

On se samo nasmejao. „Još nisam sreo nikoga ko je zaista bio kivan zbog nečega a da nije navaljivao da o tome priča nadugačko i naširoko. Ona ni reč nije izustila, čak nije ni zaplakala.“

Ubeđivali su se još neko vreme, a Bet se ponovo iznenadila koliko je duhovit, mada i zadržat. Imao je neke radikalne stavove – smatrao je da lopovima treba seći šake i žalio što se pedofili ne kastriraju, a mlađi prekršioc i šibaju – ali kako je i sama Bet priželjkivala takve stvari za pojedine svoje klijente, i s obzirom na to da se izražavao na tako zanimljiv način, prestala je da se raspravlja i samo se smejala.

„Dobro, ali Suzan Felous mi ne deluje kao prava lujka“, kazala je na kraju. „Možda jeste malo poremećena, ali uprkos izgledu i odeći,

ima u njoj nečeg prefinjenog. A progoni me i taj čudan osećaj da sam je već sreala!“

„Zaista?“, Longherst je iznenađeno pogleda. „Imate li predstavu gde?“

Bet odmahnu glavom. „Nemam pojma. Došla sam do zaključka da je to upravo zbog načina na koji govori. Mislim, svakodnevno sam okružena bristolskim i zapadnjačkim izgovorom, tako da me je trglo to što ga ona nema.“

Longherst se nasmeši. „U ćelije nam ne stiže mnogo njih s istančanim govorom“, priznade. „A postavlja se i pitanje revolvera. Slutim da ćemo otkriti da pripada njoj. Možda ga je nasledila od oca ili tako nešto. Naravno, iz njega svako može da pogodi u metu, pogotovo s te udaljenosti, ali rekao bih da je dobar deo života baratala oružjem.“

„Šta je sa žrtvama?“, upita Bet. „Šta znate o njima? Ili ću morati da pričeka do jutra i pročitam u novinama?“

„Oboje su 'odlikaši'. Doktor Vederol je imao pedeset šest godina, živeo tamo na Long Eštonu, igrao golf, bio dobar otac i muž. Uglavnom ono što i očekujemo od porodičnog lekara. Službenica na prijavnom je bila ista takva, udoban dom, dvoje dece na fakultetu. Otprilike jedino loše što smo iskopali o njoj jeste da je bila oštrokonđa, odsečna s pacijentima, pomalo nadmena s ostalim osobljem. Mislim da na poslu nije bila baš omiljena. Ali to nije razlog da neko puca u nju, u lekarskim ordinacijama uvek se nađe poneka žena aždaja.“

Longherst nije imao mnogo šta još da ispriča Bet, osim o samom hapšenju i onome što su mu rekli ostali zaposleni u medicinskom centru, pa pošto je naručio još jednu turu pića, počeo je da se raspituje kako se ona snašla u Bristolu, jer je bila tek odnedavno tu u vreme kad su se upoznali.

„Prilično dobro“, odgovorila je. „Ovde je mirnije, prelep je kraj, a najbolje je to što više ne moram da se patim po metrou. Kad bih još pronašla nekog pouzdanog da mi odradi ponešto po stanu, mogla bih da se pohvalim da je sve baš savršeno.“

„Znači, nemate čoveka?“, upita on.

Bet se ukočila. Oduvek ju je izluđivalo kada bi se neko trudio da sazna ima li partnera. „Mislite da je ženi muškarac samo za to potreban?“, odbrusila mu je. „Tek da naslaže nekoliko polica, napravi kuhinjske elemente? Je li to sve zbog čega vas vaša žena ceni?“

„Nemam ženu.“ Slegnuo je ramenima. „To jest, nemam je više. A i dok smo bili zajedno, nisam bio baš neki 'sam svoj majstor.'“

Bet je osetila blag prekor. „Izvinite“, reče. „Učinilo mi se da me omalovažavate. Budući da sam sama, stalno mi govore takve stvari, a to me izbezumljuje. A i mislila sam da ste oženjeni.“

„Svakako da nisam želeo da vas omalovažim“, kaza on neraspoloženo. „Samo sam pomislio da je žena koja lepo izgleda, koja je pametna kao vi, već zauzeta. Neću više misliti naglas.“ Zasmejao se. „Ali uz rizik da mi zarijete nož u stomak, moram da pitam da li ste sami po svom izboru ili slučajno?“

Zašao je na opasan teren, ali iz nekog razloga Bet se ovog puta to učini zabavno. „Ima tu pomalo i jednog i drugog, rekla bih. Za većinu muškaraca ja sam previše obuzeta svojim poslom.“

„To je bio i izgovor moje bivše žene, da me ostavlja zato što sam previše obuzet poslom“, priznao je i nasmešio joj se. Bet je nesvesno odgovorila osmehom.

Oko dva sata kasnije hodala je ka kući. Roj – jer tako je navaljivao da ga zove, kao i da pređu na „ti“ – ponudio se da je odveze, ali ona se izgovorila time da će do svog stana u Park rouu brže stići uz Božićne stepenice nego da ide autom. Zapravo nije bilo brže, a po mraku i jakoj kiši nije bilo uživanje šetati, ali ona je retko dozvoljavala nekom muškarcu da učini nešto za nju. U prošlosti je otkrila, na svoju štetu, da čak i sitnica poput vožnje ili šoljice kafe navodi muškarce da smatraju kako im ona nešto duguje.

A opet, pomislila je, možda je glupo što je odbila Rojevu ponudu. Na kraju krajeva, bilo joj je lepo na piću i u razgovoru s njim. Prvi muškarac posle mnogo vremena koji ju je zainteresovao. S jedne strane, on je bio takoreći stereotipan policajac, mačo, svojeglav, popularniji među muškarcima. A ipak, bilo je trenutaka kada je otkrivao svoju nežniju, osećajniju i pažljiviju stranu. Dopao joj se i njegov smisao za humor.

Bet se ipak pitala zbog čega bi je to zanimalo. Muškarci su za nju predstavljali samo nevolju. Iako se donekle još nadala da na svetu ima ljudi koji su nezavisni i inteligentni kao i ona sama, nežni i osetljivi, bez nekog većeg emocionalnog opterećenja, bila je previše istrošena da bi zaista poverovala da takav čovek postoji. Biti sam nije isto što i biti usamljen. Uživala je u slobodi da čini ono što je njoj volja.

Dok se pela ka svom stanu na trećem spratu, osećala je zadovoljstvo zbog pogleda na gradska svetla. Sam stan je bio sasvim običan i kao kutija, ali pogled s prozora ju je osvojio.

Ona ga je pretvorila u topao kutak. Skoro sve u njemu bilo je u krem-boji, od zidova do tepiha i zastora, pa je tako prostor delovao veće. Jedini kontrast je pružala kolekcija slika, žive moderne umetnosti, uglavnom originala manje poznatih umetnika, koje je kupovala u galerijama i na umetničkim prodajnim izložbama širom Engleske. Omiljena joj je bila slika s pitom od višanja preliveenom kremom. Zabavljalo ju je da zamišlja šta bi joj otac kazao za nju. Bio je strašan snob, i snažno vezan za sve one odvratne stare slike koje je nasledio od dede – prosto zato što je mislio da im starost daje i vrednost. Nikad ne bi shvatio njen stav da treba imati sliku koju uživaš da gledaš, a da je njena materijalna vrednost nebitna.

Pošto je zbacila cipele i okačila mokri mantil na vrata hodnika da se prosuši, sručila se na dvosed. Uživajući u njegovoj udobnosti, setila se Suzan Felous. Da li je ikad ranije provela noć u ćeliji? Da li će se, zastrašena time, sutra ujutro odlučiti da objasni svoje postupke?

Obeshrabrivalo ju je što ništa ne zna o toj ženi, a i želela je da se otrese misli da ju je već negde srela. Šta je moglo da se desi Suzan pa da je natera da sedi pred ordinacijom po svakojakom vremenu? A šta ju je navelo da okonča to sedenje i da postane ubica?

Bet se prisetila žene koju je pre nekoliko godina branila u Londonu. Imala je ljubavnu vezu s oženjenim muškarcem koji ju je godinama zaludivao pričom da će ostaviti suprugu. Jedne večeri ga je zaskočila kad je izlazio iz bara i zarila mu kuhinjski nož u leđa. Jedino objašnjenje koje je dala u trenutku hapšenja bilo je da ga je ranije tog dana videla kako sa suprugom kupuje zavese.

To je zvučalo strašno otrcano, potpuno besmisleno, ali kada je malo bolje upoznala tu ženu, Bet je počela da je shvata. Zavese su, naglasila je njena klijentkinja, nešto što žena sama kupuje. Činjenica da je muž bio s njom, zaokupljen izborom materijala, predstavljala je dokaz da su oni bračni par koji sve radi udvoje, koji zajednički brine o kući, i da uopšte nije nameravao da napusti ni tu kuću, ni tu ženu.

Bet je sumnjala u mogućnost da se ispostavi kako je Suzan bila lekareva ljubavnica. Ili da joj je službenica na prijemnom odeljenju bila lezbijska partnerka. I šta onda preostaje?

Možda su u nekom trenutku odbili da je pregledaju? Možda je doktor Vederol izveo neki hirurški zahvat koji ona nije smatrala za potreban?

Ali Roj je rekao kako je od jedne od službenica čuo da Suzan nije bila njihov pacijent. Možda su skrivali nešto nekome do koga je njoj stalo?

Da nisu te dve žrtve imale ljubavnu vezu, a jedno od njihovih supružnika je Suzanin prijatelj ili rođak? To deluje veoma verovatno. Njih dvoje su bili u pogodnim godinama za ljubavne veze, dopadljivi i po izgledu i kao ličnosti, svakodnevno upućeni jedno na drugo. A opet, malo je preterano da ih neko zbog toga ubije.

Bet je uključila televizor da odgleda vesti. Nesumnjivo će javiti za ubistva, a možda je neki novinar već otkrio ono što ona i policija nisu znali.